

Nederlandstalige Samenvatting (Dutch Summary)

Proefschrift Diederik W. Van Liere

Network Horizon and the Dynamics of Network Positions

Multi-Method Multi-Level Longitudinal Study of Interfirm Networks

Erasmus Research Institute of Management (ERIM) - 2007

Het doel van dit proefschrift is om inzicht te verschaffen in de oorzaken van dynamiek van netwerk posities van bedrijven. Terwijl de voordelen van netwerk posities veel aandacht hebben gehad in de literatuur over bedrijfsnetwerken zijn de processen die ten grondslag liggen aan dergelijke posities onderbelicht gebleven. Netwerk posities creëren een voordeel doordat ze bedrijf toegang geven tot waardevolle en schaarse middelen. De configuratie van interorganisatorische relaties bepaalt wat voor type positie een bedrijf inneemt. Twee bekende en vaak bestudeerde posities zijn de brugpositie en de gesloten positie. Een bedrijf neemt een brugpositie in wanneer haar partners niet direct met elkaar verbonden zijn, er zijn zogenaamde structural holes tussen de partner bedrijven. In tegenstelling, een bedrijf neemt een gesloten positie in wanneer haar partner bedrijven wel met elkaar verbonden zijn, er zijn geen structural holes tussen de partner bedrijven. Elk type positie kan waarde creëren voor een bedrijf, echter deze mechanismen zijn tegengesteld aan elkaar. Een bedrijf met een brugpositie creëert waarde door gebruik te maken van informatie asymmetrie tussen de partner bedrijven terwijl een bedrijf met een gesloten positie waarde creëert door informatie asymmetriën te verminderen en daardoor effectieve sanctiemechanismen, gedeelde mentale kaarten en effectieve reputatie mechanismen creëert.

Veranderingen in netwerk posities, door het aangaan van nieuwe interorganisatorische relaties of het verbreken van oude, hebben effect op het gehele netwerk en kunnen resulteren in het aangaan van nieuwe interorganisatorische relaties van andere bedrijven. Deze constante veranderingen van relaties zijn de motor achter de dynamiek van netwerk posities. We nemen de brugpositie als start punt en onderzoeken factoren die bijdragen aan het versterken, verzwakken en duurzamer maken van deze positie. We maken gebruik van een multi-methode, multi-level, longitudinale onderzoeksopzet met als onderzoeksmethoden netwerk experimenten, simulatie, en een veld studie.

Het versterken van een brugpositie vereist informatie van de netwerk structuur om een bedrijf in staat te stellen waardevolle brokerage kansen te identificeren. We introduceren het concept van netwerk horizon en definiëren het als de mate van informatie die een bedrijf heeft over het bedrijfsnetwerk op een gegeven moment. Gebruikmakend van netwerk experimenten en simulatie demonstreren we dat bedrijven met meer informatie over de netwerk structuur beter in staat zijn brokerage kansen te lokaliseren en daarmee in staat zijn hun brugpositie te verstevigen. Daarnaast vinden we dat er afnemende meeropbrengsten zijn van een netwerk horizon. Voorbij een bepaald punt loont het niet om nog meer informatie over het netwerk te verzamelen omdat het niet leidt tot een sterkere brugpositie. Echter, niet alleen het geanalyseerde bedrijf heeft een netwerk horizon, de overige bedrijven in het netwerk hebben ook informatie over de netwerk structuur hoewel het waarschijnlijk is dat deze bedrijven andere informatie bezitten. Daarom introduceren we een tweede concept namelijk dat van netwerk horizon heterogeniteit. Netwerk horizon heterogeniteit verwijst naar de verschillen tussen bedrijven in de hoeveelheid informatie die ze bezitten over de netwerk structuur. We demonstreren, met behulp van een simulatie, dat de netwerk horizon heterogeniteit een belangrijke voorspellende factor is voor de duurzaamheid van een brugpositie. In tegenstelling, netwerken die worden beschreven met relatief homogene netwerk horizon distributies worden gekenmerkt door intensievere concurrentie voor brugposities en daarmee wordt de duurzaamheid van een brugpositie verkort. Afsluitend laten we zien, met behulp van netwerk experimenten en een veld studie, dat resource similarity en resource dependence belangrijke factoren zijn van de dynamiek van netwerk posities. Resource similarity verwijst naar de mate substitueerbaarheid tussen partner bedrijven, bedrijven met dezelfde middelen zijn meer substitueerbaar dan bedrijven met verschillende middelen. Resource dependence verwijst naar de onderlinge afhankelijkheid tussen twee bedrijven. Beide studies laten zien dat wanneer de resource similarity toeneemt, de concurrentie tussen partner bedrijven ook toeneemt en dat deze

partner bedrijven nieuwe interorganisatorische relaties aanleggen om de toegenomen concurrentie af te zwakken. De veld studie laat zien dat afhankelijke bedrijven hun relatie met het bedrijf dat de brug functie vervult nog verder verstevigen, door andere interorganisatorische relaties af te breken, en daarmee nog afhankelijker worden van het bedrijf met de brugpositie.

Samenvattend, deze dissertatie draagt bij aan het onderzoek naar bedrijfsnetwerken door inzicht te verschaffen wanneer brugposities versterken, verzwakken of blijven bestaan. Dergelijke kennis is van belang voor zowel wetenschappers als praktijkmensen. Wetenschappers kunnen profiteren van deze kennis omdat het bijdraagt aan een beter begrip van netwerk-gebaseerd concurrentie voordeel. Praktijkmensen kunnen profiteren van deze studie omdat deze studie het belang van een netwerk strategie onderstreept dat een bedrijf nodig heeft om te overleven in een verbonden wereld.